

Un
DICCIONARI
amb HISTÒRIA

OLIVER JEFFERS
SAM WINSTON

Andana
editorial

Aquest llibre només ha pogut veure la llum amb l'ajut de molts amics amb molt de talent.

Gràcies a l'artista i creadora de llibres Haein Song, que ens ha proporcionat un preciós diccionari fet a mà per incloure'l en aquestes pàgines. Igualment, gràcies a la genial Yasmina Cowan, que amb la seva càmera ens ha ajudat a capturar el diccionari i molts altres llibres meravellosos.

Poc podríem haver dit sense aquells que ens han ajudat a escriure el text. En primer lloc, gràcies a Shona Frazer pels primers esbossos de les definicions i també a Lizzie Sitton i Alice Dawes per aportar tants matisos interessants i contribuir a l'edició de l'obra. El conte que hi ha en aquestes pàgines es va obrir camí gràcies a vosaltres.

Fer aquesta mena d'art no és gens fàcil i aquestes són les persones que han contribuït a fer cantar les nostres pàgines. Aquest llibre no tindria l'aspecte que té sense la destresa i la creativitat d'Emma Miller, Libby Higgins, Kirk Moffatt, Fru Czech, Johnny Miller i Rory Jeffers.

Daniel Devlin i Andrea Aboagye (com amb *La nena dels llibres*) han fet la seva màgia per tal de permetre'ns posar totes aquestes paraules i imatges juntes de manera que fos possible enviar-les a la impremta.

Paul Moreton va tenir un paper crucial per posar en marxa aquest projecte, i sense Deirdre McDermott... aquest llibre senzillament no existiria.

I a banda d'aquests pocs, hi ha molts més que contribueixen a fer que els llibres trobin una llar. Primerament, els equips de Walker i Candlewick, però també tots els altres amics que creuen que un llibre en les mans d'un infant és una bona cosa. Gràcies a tots.

Oliver i Sam.

Per a les creadores i mares, Haein i Chrissie, de Sam.

Per a Poppy Rain, d'Oliver.

...i a tots els que busquen definicions.

Un diccionari amb història s'ha inspirat en un llibre del mateix títol creat originalment per Sam Winston el 2001.

Gràcies, Deirdre, per deixar-nos explicar aquest conte.

Normalment,

tots els LLIBRES saben sobre què TRACTAVEN.

Però hi havia UN LLIBRE que MAI
no estava del tot segur sobre si mateix.

El Diccionari contenia TOTES les paraules que
haviem estat mai llegides, la qual cosa significava que
podia dir totes les coses que PODIEN SER DITES.

Tot i això, quan llegies les pàgines de la primera a la DARRERA,

no explicava una HISTÒRIA com tots els altres llibres.

COM FER SERVIR AQUEST DICIONARI

Advertència: no el llegiu sota l'aigua, encara que sí que és adequat per a l'ús sota les mantes.

Paraules. Què són? I d'on han vingut? Ras i curt, són sorolls que surten de la boca i que són genials per tal d'explicar coses d'una ment a una altra. A mesura que els humans es repartien per tota la Terra, aquests sorolls es van convertir en gargots ordenats en línies —primer en pedra i després sobre paper— que van contribuir a difondre idees per tot el món. Encara que les paraules siguin petites són increïblement útils per fer brillar l'interior del teu cap!

Això és una paraula

paraula

Sons o petites marques negres amb una forma rara que hi ha sobre el paper. De vegades són només gargots o sorolls i altres vegades cobren vida i t'omplen el cap amb imatges i significats. Un cop reconegudes, les paraules poden crear un univers de coses diverses (vegeu *alegria*).

Això t'indica el que significa la paraula

Sobre l'origen del diccionari:

Les primeres paraules van néixer a dins del nostre cap, on van estar molt de temps donant voltes, fins que lentament van començar a escoltar-se per la boca fins a les orelles de les altres persones. Ningú sap què es va dir exactament, però devia ser bo perquè, no gaire temps després, gent de tota mena va començar a fer anar paraules.

Algunes persones creuen que això va continuar durant alguns milions d'anys, mentre que d'altres pensen que va passar fa només 40.000 anys. En qualsevol cas, podem dir sense por d'equivocar-nos que la gent va parlar durant molt de temps abans que algú pensés que valia la pena prendre nota d'alguna cosa.

L'escriptura es va convertir ràpidament en un èxit i tot d'una van aparèixer regles, històries, poemes, notes secretes, bromes de mal gust i grafits per totes bandes.

El creixement de l'escriptura va crear noves llars per a aquestes marques diminutes: senyals, cartells, fullets, però sobretot viurien en fulls plegats junts o enquadernats. I així és com van néixer els llibres.

Els llibres van crear la primera explosió d'informació, perquè podien passar fàcilment d'una persona a l'altra. Abans dels llibres, si volies difondre una idea, havies de demanar a tothom que recordés el que havies dit i que després ho repetís a altres persones. Els llibres condensen idees en paquetets minúsculs i les envien arreu del món per tu.

Hi ha moltes, moltes paraules. Probablement, massa per comptar-les. I la major part de la gent no està del

tot segura del que signifiquen totes. Aviat la gent es va adonar que seria bastant útil tenir un llibre que et digués el veritable significat de totes les paraules dels altres llibres, i aquell llibre és aquest: *el diccionari*.

Problemes de llengua

Les paraules se senten soles si te les guardes per a tu.

Les paraules de vegades no signifiquen el que tu vols dir, així que de tant en tant has de pensar-hi detingudament abans de fer-les servir.

A les paraules els encanta que les cantin. El diccionari té paraules genials per cantar (vegeu *amor*, *frisbi*, *discoleca*).

Les paraules no s'haurien d'utilitzar per fer-te semblar intel·ligent.

A les paraules no els agrada que se les mengin.

Les paraules s'han de compartir.

Més informació sobre les paraules

El diccionari és bo per mantenir les paraules ordenades i ajudar-te a trobar els mots que vols dir.

Si utilitzem les paraules bé, ens podem entendre els uns als altres una mica millor.

Editors: Woliver Effers i Jam Spinston

A

àbac. Aparell per comptar que es va inventar fa milers d'anys. Tanmateix, segurament no podríem comptar tots aquests anys amb l'àbac. Són les paradoxes de la vida (vegeu *paradoxa*).

abisme. Lloc d'una increïble profunditat, tanta que ni tan sols tots els deures d'escola del món ni tota la por d'anar al dentista podrien omplir-lo.

absorbir. Xuclar (un líquid o energia). Copsar i entendre. Una paraula estudiantosa que s'avé com a bones germanes amb *llegir*, *escollar* i *pensar*.

acròbata. Persona que entreté la gent fent salts i tombarelles. És útil tenir-la a prop quan s'ha de saltironejar una mica.

adjectiu. Una paraula a la qual li agrada descriure altres mots i se li dona bé etiquetar les coses. Els adjectius són estimats pels poetes perquè els ajuden a dir coses interessants de maneres diferents.

admirar. Aclaparar algú, enlluernar-lo. L'*admiració* és el punt en què el cervell humà renuncia a intentar entendre una cosa i deixa que la pura bellesa de la vida l'envaeixi.

adreça. La ubicació en què una persona viu. No s'ha de confondre l'adreça postal d'una persona, que és el seu domicili, amb l'adreça electrònica. Si ho fem correm el risc de perdre el temps buscant el carrer arrova.

adolescència. Període entre la infància i l'edat adulta (vegeu *Harmagedon*, *huracà* i *tornado*).

aeroport. El lloc on els avions s'enlairen i aterren. Els edificis on esperen els passatgers de l'avió s'anomenen *terminals*. Els aeroports grans tenen botigues i cafeteries i llocs especials on la gent pot mirar els avions. Els aeroports en si mateixos no viatgen gaire: només la gent i els avions fan viatges.

agost. El vuitè mes de l'any i també el mes en què es va inventar el sandvitx.

aiguamoll. Sinònim d'*aiguamoix*, terreny amarat d'aigua que cedeix sota els peus. Va molt bé per perdre botes d'aigua i també si busques un lloc on enfonsar molt de carbó.

aire. El gas que respirem. Els dies freds es pot veure, com si fos una boira que ens surt pel nas o per la boca. La seva especialitat és mantenir-nos amb vida. Encara que no el vegem, hem de cuidar-lo, perquè un cop s'embruta és difícil de netejar (vegeu *arbres*).

aixela. Part del cos situada sota el braç, on aquest s'uncix amb el tronc. L'aixela sovint està amagada i oblidada, i només la recordem quan la mà la toca amb sabó durant la dutxa o quan arriben unes pessigolles inesperades (vegeu *rialles*).

al·lèrgia

ala. Extremitat de les aus i dels avions que els permet enlairar-se i volar. Algunes cases grans també en tenen, d'ales, però de moment no se n'ha vist cap sobrevolant pel barri. Quan algú diu coses estranyes hi ha qui diu que està tocat de l'ala, però si en tenen, deuen ser invisibles.

alarma. Relotge amb un so fort per despertar-te al matí. Pot tenir també un botó de «posposar» per deixar-te dormir una mica més, però té un costat negatiu, perquè t'hauràs de despertar dues vegades. Quan no hi ha alarmes disponibles, la llum del sol, els gossos i els nens petits poden ser molt efectius.

alba. Moment en què surt el sol. Molta gent es queixa quan s'adona que s'han despertat a l'alba (sovint és massa d'hora), però quan veuen el sol sortint, això els fa somriure. Als ocells els fa tan contents l'alba que cada matí es posen a cantar espontàniament, i així ho han fet des que hi ha ocells.

albatros. Ocell marí de grans dimensions que pot passar més d'un any al mar. No duu mapa ni un telèfon mòbil, però té unes ales gegants i molt bona vista.

albercoc. Fruita molla i petita de color taronja que té un pinyol a dins i que creix als arbres. Els albercocs es poden utilitzar per fer melmelada i coques. Si se'ls treu el pinyol, es poden assecar i menjar després. Ningú sap amb certesa d'on venen.

albumen. Paraula innecessàriament solemne que fan servir algunes persones quan es refereixen al blanc d'un ou.

alfabet. Grup de lletres en un ordre especial que no és una paraula de debò però que és molt útil per lletrejar les paraules. Té una cançó pròpia. Molt amic del diccionari.

aliè. 1. Que pertany a una altra persona. 2. Que no té a veure amb la persona o el tema de què estem parlant. No s'ha de confondre amb un *àlien*, que és com anomenem els extraterrestres aquí.

aliment. Substància que mengem perquè ens proporciona l'energia i els nutrients que necessitem per viure. Les pomes i els donuts són aliments, tot i que no igual de saludables. Per més que alguns s'hi entossudeixin, les lletres i les unglles no ho són, així que no s'han de menjar.

al·lèrgia. Quan el teu cos reacciona a una cosa que normalment és inofensiva. Un problema mèdic que significa que tens una reacció negativa a alguna cosa, com ara alguns aliments, pols, animals o fins i tot, en els casos més greus, la llum solar o l'aigua.

... i per això un dia aquest

diccionari va decidir que...

al·ligàtor

al·ligàtor. Rèptil gran semblant al cocodril. Els al·ligàtors tenen la pell gruixuda amb moltes protuberàncies. Viuen en rius, llacs i marjals i naden amb els seus nadons dins de la boca. També senten una inclinació especial pels dolços.

al·lucinant. Genial o sorprenent. Li agraden les festes d'aniversari sorpresa i els paisatges que treuen l'ale. De vegades pot ser literal (vegeu miratge). No li agraden l'avorriment ni la rutina.

alt. Per damunt de la talla mitjana (la qual cosa pot ser complicada, perquè un gall dindi alt és diminut si el comparem amb un tigre petit, però també hem de tenir en compte que la quantitat de tigres a Tailàndia, tanmateix, és molt alta).

altre. Un més d'alguna cosa. És necessari quan has perdut o trencat el primer.

ambaixador. Representant enviat pel govern d'un país a un altre. Se'ls pot trobar a: 1. festes amb música; 2. festes en què tothom va vestit de negre; 3. festes en què la gent seu i menja de valent. Els ambaixadors són educats i poden parlar molta estona. Se'ls dona bé riure, somriure, fer bona impressió i aconseguir coses pel seu país.

ambigu. Persona o cosa que no sabem què és o què vol dir exactament. Per exemple, si la trobem fora de context la paraula cap pot ser ambigua: es refereix al teu cap, a un objecte que no cap en un lloc o a cap d'aquestes coses? Els ambaixadors també solen ser molt ambigus pel que fa a les seves intencions.

ambre. Color entre vermellós i rogenc. Un terme mitjà entre la llum verda i la vermella. Un color que fa que algunes persones accelerin mentre que d'altres frenen (vegeu semàfor).

ambulància. Vehicle usat per dur gent malalta al metge o a un hospital. Si es tracta d'una emergència, l'ambulància engegarà els llums i la sirena, que organitza un bon escàndol. Si condueixes un cotxe, sempre has d'apartar-te o parar quan en sentis la sirena o vegis els llums.

ambular. Anar d'aquí allà sense rumb. No gaire habitual en els semàfors, però sens dubte una manera estupenda de descobrir passatges secrets i bones idees.

ameba. Un ésser viu diminut fet d'una única cèl·lula. Les amebes es poden dividir en dues, la qual cosa és útil per combatre la soledat (vegeu solitari). La major part de les amebes són massa petites per veure-les sense microscopi. No s'han fet proves per saber si les amebes tenen amics invisibles. Els amics invisibles continuen sent invisibles, fins i tot si se'ls mira amb un microscopi.

ametlla. Fruita seca amb forma oval i plana. Pots menjar ametlles crues, torrades amb mel o amb sal. El massapà es fa amb ametlles i li encanten les celebracions.

amfibi. Animal que pot viure tant a l'aigua com a terra, com ara les granotes o les salamandres. També s'anomena amfibi alguns vehicles que poden anar tant per terra com per aigua. Són tot un exemple de la versatilitat i flexibilitat que cal per anar per la vida.

amfiteatre. Lloc que els antics romans utilitzaven per fer espectacles, alguns de divertits i altres més aviat

ant

cruels. El més famós del món és el Colosseu de Roma. Si el visites, has de tenir en compte que no és que hi faltin parts, és simplement que el temps passa per a tots, també per als amfiteatres romans.

amistat. Sentiment que ens uneix a algunes persones que coneixem al llarg de les nostres vides i que són els nostres amics i amigues. L'amistat és una cosa genial que ens permet fer festes de pijama, compartir un gelat i fer de testimonis en les bodes d'altres persones. No has de subestimar mai el valor de l'amistat, que és més gran que el de coses tan valuoses com ara la corona de la reina (vegeu reina) o poder repetir les postres quan hem tret bona nota a l'escola.

amor. Sentiment que ha estat utilitzat especialment pels poetes, els autors de cançons pop i les persones que oficien bodes. Hi ha diverses menes d'amor, però totes tenen en comú una cosa: cap té res a veure amb els deures de l'escola ni les visites al dentista. Llegida a l'inrevés, la paraula es transforma en Roma, i això és una dada tan important o poc important com qualsevol altra.

anagrama. Una paraula o frase que es forma canviant d'ordre les lletres d'una altra paraula o frase. Per exemple: rèptil = triple; porta = tropa; triangle = integral; anagrama = amagaran.

analgèsic. Pastilla que serveix per calmar el dolor. Normalment el metge ens en dona quan ens fa mal la gola, el cap o una dent. De vegades una abraçada o llegir un llibre poden ser els millors analgèsics, però, per si de cas, no és sobrer tenir un parell d'aspirines a l'armariet del bany.

ancestre. Un familiar que va viure en el passat, abans del temps del qual guardem records, com ara una rebesàvia. Si no tinguessis cap ancestre, no existiries. Van contribuir a crear la gent que va crear la gent que et va crear a tu. Algun dia tu potser seràs l'ancestre d'algú.

animal. Ésser viu que es pot moure per si mateix. Els ocells, els peixos, els insectes i els mamífers són animals. Als animals se'ls dona bé viure. Les sabates, els televisors i els tiquets de pàrquing no són animals. Val la pena aturar-se de tant en tant a mirar al nostre voltant i veure quants animals genials hi ha: rinoceronts, lumpus, paons blaus, escarabats piloters i molts d'altres. Hi ha una quantitat enorme de criatures al·lucinant pel món.

animar. Donar vida per mitjà del moviment. Una tècnica molt popular per animar és ballar d'alegria. Altres maneres d'animar exigeixen dibuixar molt.

anònim. Nom del nom que ningú sap. Molt comú entre escriptors, superherois i lladres de banc.

anorac. Jaqueta impermeable amb caputxa. Els esquimals van inventar els anoracs perquè són molt bons trobant formes de mantenir-se calents i secs quan fa fred i humitat. Algunes persones porten anorac per estètica, altres persones en porten per protecció i altres en porten perquè tothom en porta. També n'hi ha que no en porten.

ant. Mena de cérvol gros nord-americà. Antigament se li deia dant, que no s'ha de confondre amb l'escriptor italià medieval, Dant, sobre el qual no tenim constància que tingués banyes.

anterior

anterior. Que va abans d'una altra cosa (vegeu posterior). Algunes coses anteriors són una veritable nosa, com ara els germans o les germanes grans. D'altres estan prou bé, com el got de llet abans d'anar al llit o els avis.

anti-. Prefix al qual li encanta anar davant d'altres paraules. Una paraula tramposa famosa per fer tornar altres paraules contra si mateixes. No gaire estimada per les autoritats (vegeu antiestablishment), però adequada per anar a un restaurant italià (vegeu antipasto).

antiguitat. 1. Temps antics. 2. Objecte antic i valuós, que et diu coses sobre el passat (vegeu pols).

any. Període entre la darrera vegada que les espelmes del teu pastís d'aniversari vegada que ho faràs.

api. Planta amb flors de les apiàcies que, per algu moltes persones insisteixen sobretot ratllada en am era un nom de pila d'alg de l'antiga Roma, però constància de cap relació aquests dos fets.

apunt. Nota ràpida que pr a evitar que se'ns oblidí hem sentit o llegit. prenem a muntons. Si separem les altres, llavors ens trob està llesta per ser me està a punt. Quan estem vol dir que la farem d'és hem començat del tot d'apaga a punt de fer els deures però la vida se'ns posa pe

apologia. Defensa que algú fad'una per idea. Els grecs en feien amb molta

ara. Moment en què estàs llegint aque Sempre va agafat d'una mà ambo amb després (vegeu temps).

àrbitre. Persona que als partits de futbol i altres esports va de negre, duu un xiulet i en comptes de jugar vigila que els altres juguin segons les normes. És curiós que, malgrat tenir un xiulet, sol ser l'àrbitre qui més xiulets, a banda de crits i esbroncades, rep des del públic.

aritmètica. L'estudi dels nombres i com calcular coses amb nombres. Els nombres són molt útils per tal de saber quantes coses hi ha del mateix tipus. Una vegada has esgotat els dits, els nombres poden donar-t'hi un cop de mà.

armada. Exèrcit format per vaixells i altres embarcacions. Les armades de vegades poden semblar invencibles, però s'ha de tenir sempre en compte la informació meteorològica.

armadillo. Mamífer sud-americà que té el cos cobert de plaques d'os ben dures que el protegeixen. Els armadillos tenen potes curtes però es mouen ràpidament. Quan tenen por, alguns es caragolen i queden fets una bola, però la majoria senzillament fan un bot, aterrits! L'armadillo truncat viu sol i no gaire gent l'ha vist (vegeu soledat).

avió

arquer. Persona que dispara amb un arc i fletxes. Disparar amb un arc i fletxes es diu tir amb arc i pot ser un esport. Els humans han fet servir arcs per caçar i alimentar-se i també per barallar-se els uns amb els altres. De tant en tant algú es col·loca una poma al cap i convida un arquer a travessar-la amb una fletxa (vegeu mala idea).

Àrtic, guineu de l'. Coneguda de vegades com a uineu blanca o de les neus, la guineu de l'Àrtic viu la regió àrtica de l'hemisferi nord i pot sobreviure temperatures tan baixes com 90 graus sota zero. Té una pell gruixuda que l'ajuda a camuflar-se i una cua que qual cosa la fa una de les guineus

del món. que passa molt de temps amb noves escrivint o actuant el Algunes resulten ser divertides bonic. Molt detal inclosos (vegeu art)

l'anomena burro que ses que és molt ximple siderada amb els ases, olt llestos). MA egur per ajudar la gent. trobar una llar i quan feliços.

tric que s'utilitza per netejar i la brutícia. Va molt bé per millor que busquis una altra

que s'utilitza sobretot per a igual de da ginà en els llibres. Té es lògica, perquè ens vegar pel mar abans que trells moderns que tenen ara.

na fer-los cas. n a la Terra dient que és un cialment quan se la veu des de tenir cura de la Terra. Els

s'apleguen per veure admirat per milers de milions de persones a de les audiències més grans de la Terra!

autor. Qui escriu un llibre, un poema o un reportatge. Mouen unes diminutes marques negres (vegeu lletres) per veure quines formes curioses poden adoptar en el cap de la gent (vegeu històries). De vegades això acaba amb els autors guanyant diners (vegeu bons temps, dònuts i cafè).

avi, àvia. Pare o mare del pare o mare d'algú. Se'ls troba normalment en famílies o prop dels nets, són una bona font de dolços, moments divertits i anècdotes interessants.

aviari. Espai tancat en el qual es mantenen ocells en captivitat. En pots trobar als zos. Alguns aviaris són bastant grans, però cap no és tan gran com el cel.

avió. Vehicle volador fet sobretot de metall, amb motor i ales. Antigament havies de fer girar l'hèlice perquè l'aeroplà es posés en marxa, però actualment hi ha ordinadors que ho fan.

... donaria

VIDA a les PARAULES!

definició de l'altra

com a mèmet

de les audiències

de les audiències

de les audiències

de les audiències

de les audiències

de les audiències

de les audiències

avió

arquer. Persona que dispara amb un arc i fletxes. Disparar amb un arc i fletxes es diu tir amb arc i pot ser un esport. Els humans han fet servir arcs per caçar i alimentar-se i també per barallar-se els uns amb els altres. De tant en tant algú es col·loca una poma al cap i convida un arquer a travessar-la amb una fletxa (vegeu mala idea).

Àrtic, guineu de l'. Coneguda de vegades com a guineu blanca o de les neus, la guineu de l'Àrtic viu a la regió àrtica de l'hemisferi nord i pot sobreviure a temperatures tan baixes com 90 graus sota zero. Té una pell gruixuda que l'ajuda a camuflar-se i una cua gran i esponjosa, la qual cosa la fa una de les guineus més elegants del món.

molt de temps amb noves i no actuant. Algunes d'aquestes i el resultat molt bonic. s inclosos (vegeu art).

m bé se l'anomena burro. Que ses que és molt ximple on s'identifica amb els ases,

o segur per ajudar la gent. ns a trobar una llar i quan ços.

c que s'utilitza per netejar utícia. Va molt bé per que busquis una altra

cosa. Pa s'utilitza

B

bacteris. Nombrós grup d'éssers vius minúsculs tan petits que cal un microscopi per veure'ls. Tot i ser diminuts, els encanta viatjar (tant per dins com per fora del nostre cos), i són feliços intentant convertir qualsevol cosa en la seva llar. Viuen als volcans i a les naus espacials. També se'ls anomena de vegades extremòfils però ningú no els ha preguntat si els agrada que els diguin Els bacteris no tenen orelles.

badallar. Obrir la boca molt i de vegades inspirar gran quantitat d'aire i després deixar-lo anar. La gent badalla molt a paraula-donuts de vegades també quan s'avorreix. Els badalls poden ser molt comunicatius.

banana. Fruita llarga i corbada amb una pell que és verda i es fan grogues quan maduren. Creixen en una gran planta amb flors i a molts animals els encanta menjar-se-les. Si en combines una amb dues taronges, pots fer una bona cara somrient de fruita.

banc. Lloc en el qual la gent deixa els seus diners. Els diners són una cosa que els humans fem servir per intercanviar altres coses. Els arbres morts, els esquiroles i la sal s'han utilitzat com a diners. Ara, el més comú és que la gent confii els seus diners als bancs, i la indústria bancària decideix sobre els diners. Aquestes decisions poden afectar profundament molta gent (i fins i tot els esquiroles).

bang. Un soroll fort i sobtat com quan un globus (amb forma de girafa) explota. Si l'explosió del globus és prou forta et pot fer saltar i colpejar-te el cap: llavors hi haurà un bang que et farà un bony. El bang i el bony són bons amics. El bang també és amic del bum: a tots dos els agraden els sorolls forts.

baralla. Desacord irat entre dues o més persones. Sovint una persona pensa que l'altra vol dir una cosa i aquesta pensa que la primera vol...

barb roig. Peix d'aigua dolça petit que viu als rius, als rierols i de vegades als llacs. Mengem insectes, entre altres coses, i sovint fantasiegem amb un temps en el qual dominaran totes les galàxies conegudes. I també les que no.

basal. Petit toll d'aigua. Els basals sovint es formen a causa de la pluja i els encanta mirar cap al cel. Els basals són la cosa més molesta de saldar i anar a nedar-hi.

becut. Galeta lleugera i descafeïnada que solen servir a les festes.

bicicleta. Vehícle de dues rodes que avança quan en mous els pedals amb els peus. El la sella per seure, un manillar que t'ajuda a dirigir-la i frens per aturar-te. Va més ràpida o més lenta en funció de com de ràpid mous les cames. I com de ràpid mous les cames depen del que hagi menjat per esmorzar i de com de tard arribis a l'escola.

boca. Part del cos amb què parlem, mengem o toquem la trompeta. Els metres i els incendis també en tenen, segons sembla. Alguns aliments fan que se'n ompli d'aigua (vegeu donut i lasanya).

boira. Aire ple de gotetes d'aigua provinents de la condensació del vapor de l'atmosfera. Malg que diuen, no es va inventar el Londres del segle XIX. Si surts de casa i hi ha molta boira, ves amb compte! Podries trobar-te un alligador corrent darrere d'un donut!

Es preguntava per on havia de començar quan l'Al·ligator va aparèixer, i com que tenia gana...

borrasca. Vent molt fort. Les borrasques assoleixen entre 6,8 i 124 quilòmetres per hora.

... va anar a la
recerca d'un refrigeri.

Des de les pàgines de la D
arribava una olor deliciosa,
així que va enfilar cap allà.

B **basal**. Petit toll d'aigua.
basal. Petit toll d'aigua.
basal. Petit toll d'aigua.
basal. Petit toll d'aigua.
basal. Petit toll d'aigua.
basal. Petit toll d'aigua.
basal. Petit toll d'aigua.
basal. Petit toll d'aigua.
basal. Petit toll d'aigua.
basal. Petit toll d'aigua.

bestiola. Tipus d'insecte molt petit.

bestiola. Tipus d'insecte molt petit.
anomenat també *caca*. Generalment
tenen quatre ales i dues antenes i
xuclen el menjar amb una boca que
és com una canyeta diminuta o una
agulla. Tot i ser petits, es creu que hi
ha 10 trillions d'insectes a la Terra. (és
a dir, 10 amb 18 zeros darrere), i això
vol dir que saben buscar-se la vida.

bicicleta. Vehicle de dues rodes que
avança quan en mous els pedals amb
els peus. Té una sella per seure, un
manillar que t'ajuda a dirigir-la i
frens per aturar-te. Va més ràpida o
més lenta en funció de com de ràpid
mou les cames. I com de ràpid
mou les cames depèn del que hagis
menjat per esmorzar i de com de
tard arribis a l'escola.

boca. Part del cos amb què parlem,
menjem o toquem la trompeta. Els
metros i els incendis també en tenen,
segons sembla. Alguns aliments fan
que se'ns ompli d'aigua (vegeu *dònut*
i *lasanyes*).

boira. Aire ple de gotetes d'aigua
provinents de la condensació del
vapor de l'atmosfera. Malgrat el
que diuen, no es va inventar en el
Londres del segle XIX. Si surts de casa
i hi ha molta boira, ves amb compte!
Podries trobar-te un al·ligator
corrent darrere d'un dònut!

borrasca. Vent molt fort. Les
borrasques assolixen entre 68 i 124
quilòmetres per hora. És amiga del
vent però té una relació turbulenta
amb el *frisbi* i la *grua*.

braç. Part del cos entre l'espatlla i
el canell. Altres coses s'anomenen
braços també, com ara els braços
d'un riu, però els més útils són els
que estan connectats amb el cervell.

fan molt de serve i se'ns
netejar els frigorífics i
i fer anoracs. Gràcies als braços
van inventar les abraçades.

bruixa. Dona especialment bon
fent encanteris i trobant cues de
llangardaix, sang de donzella i
banyes d'unicorn. A segons quines
hores, se les pot veure fent un volt
sobre una escombra voladora.

bústia. Una caixa màgica que viu
als carrers i que es nodreix de cartes
i postals. Té una boca gran que
sempre està oberta, esperant que li
donis per menjar alguna carta. Però
no et preocupis! No mossega.

butaca. Cadira còmoda que els agrada
molt als braços perquè els ofereix un
bon suport. Abans de les butaques
la gent solia seure en escambells,
murs i troncs, cap dels quals permet
descansar els braços. Les butaques
també donen suport a les tasses de te
i les migdiades.

butoni. Un monstre travesser i juganer
que viu als boscos de la Vall del
Túrnia. El Butoni té una panxa rodona
com una pilota i un nas llarg com
una salsitxa. Li encanta fer bromes
als animals del bosc i als humans
despistats. Quan algú es perd, el
Butoni apareix i el fa riure amb els
seus acudits. És un expert a amagar
coses. Si alguna vegada has perdut una
mitja o una joguina, el Butoni n'és el
culpable. Però no et preocupis, sempre
les torna quan menys t'ho esperes.

butxaca. Una part de la roba on
solem guardar petits objectes com
diners, claus, mocadors o el telèfon
mòbil. La butxaca es troba a la
part frontal o lateral dels pantalons,
faldilles o jaquetes. És com un petit
compartiment pràctic i accessible. Un
espai que sovint es converteix en un
lloc d'acumulació involuntària. Quan

s'enduïu les coses, la gent sol dir que el temps és un «caos». També quan alguns diccionaris donen vida a les paraules de la pàgina, es pot dir que resulta una mica «caòtic» tot plegat.

cirrus. Núvols que viuen molt amunt. Són com fils de cotó o plomes esteses al cel, fets de petits cristalls de glaç. Als cirrus els fan por els fantasmes i, quan ploren, es posen a ploure.

còdol. Els còdols són com roques, però molt més polides. Tenen una forma suau i agradable que encaixa molt bé a la mà i també a les butxaques. Són perfectes per fet botets sobre l'aigua. Sovint se'ls troba relaxant-se a la platja, són molt bons escoltant i genials com a mascota.

conill. Petit mamífer rosegador amb orelles llargues i potes posteriors també llargues. Són bons corrent, cavant i fent nadons. Són fanàtics de les pastanagues i passen molt de temps voltant per les bardisses dels monestirs.

contestador. Servei de missatges de veu en què una veu enregistrada et parla abans que soni un bip, després del qual has de parlar tu. Freqüent en els temps anteriors als *smartphones*.

cor. Òrgan que bomba sang pel cos d'un animal. També és la part del cos que ajuda la gent a recuperar-se quan intenten pensar massa (vegèu *mal de cap*). Els cors ajuden els caps a prendre bones decisions. Quan les coses van bé, el cor se sent ple; quan no van tan bé, fa mal.

dansador. Algú que mou el cos al ritme de la música. Normalment, ser dansador significa moure cames i braços per aquí per allà amb sorolls. Sona estrany però és molt divertit. Algunes persones ballen per pur plaer i d'altres ho fan com a feina. Algunes persones són tímides però ballen secretament amb la seva imaginació.

demà. Dia després d'avui. Paraula que causa confusió, perquè sovint *demà* es transforma en *avui* i quan et vols adonar ja és *ahir*.

desapareixer. Esmumar-se o tornar-se impossible de veure o de trobar. A les claus del cotxe, el temps i la xocolata se'ls dona bé, això. Una opció útil per posar-la en pràctica quan dius una cosa equivocada en el moment equivocacat (vegèu *dinosaures*).

diccionari. Llibre ple de paraules amb els seus significats. Les paraules hi apareixen per ordre alfabètic i normalment s'estan quietes, però si s'avorreixen es belluguen una mica i en sorgeix una nova història.

discoteca. Lloc on la gent s'aplega i balla al so de la música. La cosa es pot posar bastant extravagant, perquè sembla que les regles normals sobre què posar-se o com moure's no s'hi apliquen. Les discoteques s'aguanten millor quan és tard i no s'hi veu gaire bé.

doctor. Persona preparada per tractar algú quan està malalt o ferit. Alguns doctors treballen en hospitals i tenen un coneixement particular sobre certes parts del cos, com el cap o el cor. Fan un jurament segons el qual prometen no danyar i ajudar la gent que pateix, fins i tot la gent que s'ha fet mal mentre ballava de *matinada* i vestia roba estranya.

dònut. Dolç fregit petit amb forma de cercle, de vegades amb un forat al mig. Els dònuts sovint estan fets de melmelada, crema o xocolata. De vegades només duen sucre per damunt. Encara que un dònut cap perfectament a la boca d'un al·ligador, molt pocs pensen que sigui un bon final per als dònuts.

durant. Paraula que introdueix la durada d'alguna acció. No és tan dura com sembla i és fàcil passar una bona estona amb ella, i que duri!

duxta. Dispositiu que hi ha en moltes cases i que serveix per rentar-se el cos. Segons sembla, és una alternativa més ecològica a les banyeres perquè gasta menys quantitat d'aigua, però si s'haguessin estilat a l'antiga Grècia segurament Arquimedes no hauria descobert el principi que porta el seu nom. A algunes persones els agrada cantar-hi.

El Dònut el va veure venir

i, després de decidir que NO volia ser menjat, se'n va anar rodolant cap a dins del Diccionari.

